Erfaringer med Barnets Lov

Vidensnotat om lovens omsætning i praksis de første år

Børnesagens Fællesråd - oktober 2026

Børnesagens Fællesråd

Om Børnesagens Fællesråd

Børnesagens Fællesråd er en paraplyorganisation, der samler en lang række medlemsorganisationer, som på forskellig vis har tæt kontakt til børn og familier i udsatte livssituationer uden samtidig at have en myndighedsrolle. Det giver mulighed for at opbygge andre former for relationer og få indblik i deres erfaringer og udfordringer, som ikke nødvendigvis kommer frem i mødet med det offentlige system.

Børnesagens Fællesråd har dermed en særlig mulighed for at samle indsigter og erfaringer på tværs af medlemsorganisationer og samarbejdspartnere på området og få indblik i, hvordan lovgivning og politiske beslutninger omsættes i praksis, og hvilke konsekvenser det har for børnene og deres familier.

I vidensnotatet her er den viden og erfaring samlet med fokus på implementeringen af Barnets lov, hvordan det opleves af børnene og familierne, og hvilke konsekvenser og behov det giver anledning til.

Børnesagens Fællesråd

Indhold

1. Indledning 1

2. Vidensnotatets grundlag 2

3. Inddragelsen af børn og unge er bedre - men ikke god nok 2

4. Bureaukratiet opleves som øget frem for mindsket 4

5. Flere oplever, at forældrenes position er svækket 6

6. Skolegang og uddannelse vægtes ikke nok 7

7. Samspillet med civilsamfundet skal styrkes 8

8. Behov for bedre ungestøtte og styrket kvalitet i anbringelser 9

9. Adoption uden samtykke (tvangsadoption) udfordrer 10

1. Indledning

Barnets lov er siden januar 2024 blevet implementeret og omsat i praksis på tværs af landets kommuner og involverede aktører, herunder de mange civilsamfundsorganisationer, som er i kontakt med børnene og de unge (herefter benævnt med fællesbetegnelsen "børnene") gennem fritids- og familieaktiviteter og anbringelser. Det har givet mange erfaringer om både lovens styrker, udfordringer, muligheder og begrænsninger.

Godt to år efter lovens ikrafttræden er der derfor anledning til at se nærmere på, hvordan lovens intentioner er blevet omsat i praksis. I dette notat samler vi i Børnesagens Fællesråd op på nogle af disse erfaringer med henblik på at bidrage til den videre udvikling og implementering af Barnets lov. Formålet er at synliggøre både de positive udviklinger og de udfordringer, der fortsat gør sig gældende, og pege på områder, hvor der kan være behov for justeringer.

NOTATET ER BYGGET OP OMKRING SYV CENTRALE TEMAER:

1. Inddragelsen af børn og unge er bedre – men ikke god nok
2. Bureaukratiet opleves som øget frem for mindsket
3. Flere oplever, at forældrenes position er svækket
4. Skolegang og uddannelse vægtes ikke nok
5. Samspillet med civilsamfundet skal styrkes
6. Behov for bedre ungestøtte og styrket kvalitet i anbringelser
7. Adoption uden samtykke (tvangsadoption) udfordrer

Hvert tema følges op med konkrete anbefalinger til forbedringer

2. Vidensnotatets grundlag

Vidensnotatet bygger på erfaringer indsamlet gennem en høring og opfølgende 1:1 dialog med Børnesagens Fællesråds medlemsorganisationer om implementeringen og omsætningen af Barnets lov i praksis, siden den trådte i kraft i januar 2024. Organisationerne blev spurgt ind til, hvordan de har oplevet lovens omsætning i praksis – både hvor den efter deres vurdering virker efter hensigten, og hvilke tematikker der særligt udfordrer deres arbejde og målgruppens møde med systemet. Vidensgrundlaget bygger således på bidrag fra størstedelen af de nuværende 30 lands- eller landsdelsdækkende medlemsorganisationer, som på daglig basis repræsenterer over 100.000 børn, unge og familier. Notatet samler disse erfaringer i overordnede temaer, som er søgt nuanceret i processen med udarbejdelsen af notatet gennem dialog med kommunale chefer og medarbejdere fra tre forvaltninger med ansvaret for børne- og familieområdet. På den måde er oplysningerne søgt verificeret og perspektiveret på tværs af aktørkredsen på feltet.

Der er således tale om et vidensnotat, der kvalitativt bygger på opsamlede erfaringer fra en række organisationer i kontakt med målgruppen og ikke en systematisk forskningsevaluering af implementeringen på tværs af alle landets kommuner. Dog er bidragene bredt repræsenteret geografisk og dækker både små og store organisationer og kommuner, ligesom målgruppen for Barnets lov er bredt repræsenteret i organisationernes indsatser og øvrige arbejde. Den opsamlede viden bidrager derfor til at give et billede af lovens status godt to år efter dens ikrafttræden og målgruppens og fagpersoners oplevelse af dens omsætning, som peger på områder, hvor der er behov for justeringer.

3. Inddragelsen af børn og unge er bedre – men ikke god nok

Barnets lov har sat fokus på barnets inddragelse, og tilbagemeldingerne er, at den er ved at skabe en kulturforandring på området med en ny forståelse af børnenes rolle. Børnene ses i højere grad som aktive deltagere i deres egen sag, og rådgiverne arbejder mere systematisk med dialogen med dem. Fokus er på relationer, børneinddragelse og et sprog og en skriftlighed, som børnene kan forstå. Det nævnes også, at omstillingen kan forstærke det relationelle element i rådgivernes møde med børnene, og det understreges, at netop en forstærket relation til børnene er en forudsætning for, at børnene kan gå ind i den rolle, som loven lægger op til.

Det er vigtige nybrud, som der blandt både rådgivere og aktører i omverdenen er et bredt ønske om at folde ud. For det opleves som godt, selvom det er krævende. Nybruddet ses primært i den kommunale forvaltning, men det har også positive konsekvenser på anbringelsesstederne, selvom loven ikke medførte eksplicitte ændringer der. Børne- og ungehjemmene orienterer sig efter lovens værdier og udvikler især deres måde at inddrage børnene og deres skriftlighed, så børnene kan forstå, hvad der skrives.

3.1. Mere sagsbehandling

Ikke overraskende kræver øget inddragelse mere sagsbehandling. Både fordi børnene generelt inddrages mere, og fordi de kommunale rådgivere nu skal høre børnene om emner, de hidtil ikke blev hørt om. Dette merarbejde anerkendes som en nødvendig omkostning ved at inddrage børnene mere.

Det øgede arbejde kompliceres dog af, at det bredt set opleves, at mangel på og hyppig omsætning af personale gør det svært at realisere de nye rammer for inddragelse af børnene. Rekruttering og fastholdelse af personale er derfor en vigtig dimension i en styrket implementering af loven og de ønskede kulturændringer.

3.2. Inddragelse kræver etisk bevidsthed

Endelig fremhæver flere i deres tilbagemeldinger, at lovens gode intentioner om tidlig og indgående inddragelse også medfører etiske udfordringer. Børn, der forstår deres egen sag, har bedre muligheder for at deltage meningsfuldt og oplever mere værdighed i mødet med systemet. Men det kræver samtidig en høj etisk bevidsthed og omsætning. Kravet om at inddrage børnene kan medføre, at både børnene og omgivelserne oplever, at børnene bliver "medansvarlige" for deres egen (vanskelige) situation.

Det sker fx ved, at børn ned til 10 år kan få indflydelse på vigtige beslutninger om samvær, selvom de kan være i alvorlig krise og kan have kognitive eller modenhedsmæssige begrænsninger, der gør det svært for dem at overskue beslutningerne. Derfor skal børnenes perspektiv tages alvorligt - men de voksne skal fortsat have et centralt ansvar, som det også fremgår af § 7 i loven.

ANBEFALINGER OM STYRKELSE AF RÅDGIVERARBEJDET

1. Børnerådgiveruddannelsen skal gennemføres for at sikre, at rådgivere er klædt på både fagligt og etisk forsvarligt til styrket børneinddragelse.
2. Der skal sikres en national strategi for rekruttering og fastholdelse af rådgivere for at kunne realisere intentionen om bedre kontakt mellem rådgiver og barn.
3. Kontinuitet og relationsarbejde til børnene skal formuleres som centrale kvalitetsmål.

4. Bureaukratiet opleves som øget frem for mindsket

Det har vist sig svært at arbejde med en så kompleks lov som Barnets lov, og det opleves, at der er stor kontrast mellem intentionerne og resultatet. Intentionen var hurtigere afgørelser og mere fleksible handle- og indsatsmuligheder. Men erfaringen er, at der nu er mindre klare sagsgange og mere bureaukrati – med større forskelle mellem kommunerne. Konsekvensen er ikke kun en administrativ belastning. Når fokus rettes mod vanskelige administrative systemer og dokumentation, kan det svække mulighederne for at skabe relationer, handle hurtigt og arbejde forebyggende.

4.1. Uklare krav til dokumentation

Erfaringerne er, at både rådgivere og eksterne aktører skal dokumentere endnu mere end før, og de nye administrative kategorier for registreringen er uklare og krævende. Fx er screening (§ 18) ikke en administrativ lettelse, som den ellers var tiltænkt, frem for en fuld børnefaglig undersøgelse som hidtil (den daværende § 50-undersøgelse). Screeningerne kræver meget dokumentation, selvom de skulle være fleksible og hurtige at gennemføre.

Tilbagemeldinger er, at det er en uklar måde at arbejde med noget, som måske eller måske ikke er en sag, der skal handles på. Særligt da der som udgangspunkt ikke længere træffes formelle afgørelser, som kan påklages, om hvorvidt der er grundlag for at arbejde videre med sagen eller ej. I stedet træffes der nu løbende "beslutninger" ifm. screeningen. Men der er ikke formkrav for dem, så hverken børn eller forældre kan vide, om der faktisk er etableret en sag, eller om forvaltningen bare orienterer sig, inden der måske træffes en forpligtende afgørelse. Det er også uklart, hvornår og hvordan en screening afsluttes/lukkes. Det får sagerne til at trække ud og kan efterlade både forældre og børn i uvished og i en uklar retstilstand.

Også begrebet afdækning (§ 19) giver problemer. Forskellen mellem en screening og en afdækning har vist sig svær at fastlægge. I praksis kommer en afdækning til at ligne den gamle § 50-undersøgelse, selvom man ville undgå det. Det skyldes blandt andet, at den skabelon, som Socialstyrelsen anbefaler til brug ved afdækninger, ligner den tidligere 50-undersøgelse.

4.2. Usikkerhed blandt ledelser og medarbejdere

I den tredje kategori – den børnefaglige undersøgelse (§§ 20-22) – er der fortsat mange omfattende sager, som skal undersøges fuldt ud. Det resulterer alt i alt i, at der er en del flere undersøgelser nu end tidligere, der har et omfang og en arbejdsbyrde svarende til den hidtidige § 50-undersøgelse.

Nogle af problemerne med den nye model skyldes lovens tekst, mens andre skyldes kommunernes egne beslutninger om omfattende dokumentationskrav. Lovens uklare begreber skaber usikkerhed blandt både ledelse og rådgivere og kan medføre fejl. For at undgå dette skærper kommunerne deres interne kontrol.

Ordningen med to socialrådgivere fungerer ikke uden problemer og medfører store kalender- og koordinationsproblemer. Det kan være meget svært at aftale tid til et møde, så ordningen bliver langsom og tung. Ydermere medfører stor personaleomsætning, at man ikke når målet om stabilitet og kontinuitet i sagsbehandlingen. Erfaringen er derfor, at et barn anbragt væk fra familien ikke altid får de to årlige tilsynsbesøg, som er krævet, og at der kan mangle en eller i værste fald begge de sagsbehandlere, der skulle være.

4.3. Forskellige krav til samtykke

Endelig så udfordrer det, at Sundhedsloven og Barnets lov har forskellige krav til samtykke: Efter sundhedsloven kan unge, der er fyldt 15 år, selv give samtykke til behandling. I Barnets lov kan børn, der er fyldt 12 år, give samtykke til at modtage behandling af fx psykolog, når årsagen er forældrenes misbrug mv. Det udfordrer praksis, fordi en handling på en og samme tid kan være både forkert og korrekt.

ANBEFALINGER OM AFBUREAUKRATISERING

1. Der skal være mere fokus på faglig dømmekraft og mindre fokus på processtyring.
2. Der skal sikres afklaring af begreberne screening og afdækning, så det tydeliggøres, hvor meget processerne kræver.
3. Socialstyrelsens skabelon for afdækninger skal justeres, og barnets lovs og sundhedslovens regler om samtykke skal konsekvenstilpasses.

5. Flere oplever, at forældrenes position er svækket

Loven havde ikke til formål at forbedre forholdene for forældrene, hvilket meget tydeligt blev meldt ud politisk. Men det var modsat heller ikke lovens formål at forringe forholdene, hvilket flere oplever er sket.

5.1. Familien er en vigtig del – som ofte glemmes

Flere medlemsorganisationer peger på, at reglerne om forældrehandleplaner ikke altid overholdes, selvom forældrene efterlyser dem, fordi de kan give dem hjælp til at forbedre familiens situation. Det gælder f.eks. ved anbringelser, hvor støtten vil kunne give børnene mulighed for at komme hjem, eller sikre, at forældrene kan være gode samværsforældre.

Børne- og ungehjem efterspørger også bedre muligheder for familieanbringelser, hvor en familie i en periode kan få hjælp til at få livet med barnet til at fungere. Evt. fulgt op af en støtteperson, der kan fortsætte hjælpen efter, at familien er kommet hjem til sig selv igen.

Der er også meldinger om, at forældrene efter lovens implementering nu står endnu svagere ved uenighed om samvær. Fx kan børnene anmode om, at et samvær begrænses eller ophører, men de kan ikke anmode om, at samværet øges.

5.2. Behov for bedre dialog mellem kommuner og forældre

Kommunikationen mellem kommuner og forældre kan være præget af uforudsigelighed og skabe usikkerhed for forældrene i deres møde med systemet. Et tættere samarbejde og en bedre dialog med forældrene kan derimod være med til at styrke indsatsen omkring barnet. Dialogen bør derfor også i højere grad tage afsæt i det, forældrene formulerer af ønsker - og har potentiale til at lykkes med. Begrænset eller svær dialog, manglende forældrehandleplaner, lange afklaringsforløb og komplekse processer skaber afstand mellem familierne og myndighederne og får dermed i sidste ende negative konsekvenser for børnene.

ANBEFALINGER OM FORÆLDREARBEJDET

1. Dialogen med forældrene skal styrkes, herunder om deres ønsker og forslag til sagsforløbet.
2. Forældrehandleplaner skal anvendes konsekvent
3. Familieanbringelser skal i højere grad overvejes og anvendes som et alternativ til anbringelse af barnet uden for familien.

6. Skolegang og uddannelse vægtes ikke nok

Skolegang og uddannelse er blandt de stærkeste beskyttelsesfaktorer i et barns liv og kan være en central faktor for både barnets trivsel, udvikling og muligheder senere i livet. Skolen er samtidig en af de vigtigste hverdagsarenaer for børn og unge, hvor de ikke alene modtager undervisning, men også indgår i sociale fællesskaber, opbygger relationer og udvikler faglige og personlige kompetencer.

6.1. Manglende sammenhæng mellem indsatser

Alligevel opleves det, at skole og uddannelse fylder ganske lidt i omsætningen af Barnets lov. Selvom loven har fokus på barnets samlede trivsel og udvikling, opleves der ikke en tilstrækkelig tydelig kobling mellem indsatser efter Barnets lov og skolens funktion og forebyggende potentiale. Det gælder både blandt personalet i tilknytning til skolerne og særligt blandt de medarbejdere, som forvalter efter Barnets lov i kommunerne og tilknyttede aktører.

Det kan betyde, at problemer med eksempelvis skolefravær, social mistrivsel og gentagne skoleskift ikke får tilstrækkelig vægt i den samlede indsats omkring barnet. Skolegangen risikerer dermed at blive behandlet som et særskilt spørgsmål frem for som en integreret del af barnets samlede situation og den sociale indsats.

6.2. Uklar ansvarsplacering mellem skole- og socialområdet

Det udfordrer også ansvarsplaceringen mellem skole- og socialområdet, når et barn både har behov for støtte efter Barnets lov og hjælp til at fastholde eller genetablere en stabil skolegang, og de to områder ikke tænkes sammen mellem lovgivninger og indsatser.

Når skolen ikke tænkes systematisk ind i de sociale indsatser og de børnefaglige vurderinger og planer, risikerer børnene derfor at miste ikke alene undervisning og faglig udvikling, men også de fællesskaber, relationer og fremtidige muligheder, som en stabil skolegang kan bidrage med. Derfor bør skolegang og læring have en tydeligere og mere forpligtende placering i arbejdet efter Barnets lov.

ANBEFALINGER OM VÆGTNING AF SKOLEGANG OG UDDANNELSE

1. Det skal tydeliggøres i kapitel 1 i Barnets lov, at sikring af skole og læring er af stor betydning for "barnets bedste".
2. Der skal være en klar ansvarsplacering i samarbejdet mellem social- og skoleområdet.
3. Skolegang skal indgå i børnefaglige vurderinger og planer efter Barnets lov.

7. Samspillet med civilsamfundet skal styrkes

Der er generelt en stærk erfaring i praksisfeltet for, at civilsamfundets organisationer tilbyder aktiviteter, netværk, fællesskaber og udviklingsmuligheder, som kan have stor betydning for børn i sårbare og udsatte livssituationer. Det spænder bredt fra fritids- og fællesskabsaktiviteter til rådgivning, støtte- og samværstilbud og andre sociale indsatser. Fælles er, at civilsamfundet kan tilbyde arenaer og relationer omkring barnet, som supplerer den støtte, det offentlige kan tilbyde.

7.1. Civilsamfundets styrke

En særlig styrke er, at civilsamfundets aktører ikke har samme myndighedsrolle som den kommunale forvaltning. Det skaber en særlig mulighed for at opbygge tillid og stabile relationer, fordi kontakten ikke samtidig er forbundet med myndighedsafgørelser om barnets eller familiens situation.

Civilsamfundsorganisationerne er samtidig ofte karakteriseret ved stærke relationer og inkluderende fællesskaber og kan handle mere fleksibelt end de offentlige systemer. Det giver mulighed for at udvikle tilbud med afsæt i konkrete behov og for at skabe sammenhænge, hvor børnene kan indgå i fællesskaber og relationer, der ikke alene er defineret af deres sag eller udsatte position.

7.2. Manglende systematisk samspil

Civilsamfundet kan supplere den myndighedsmæssige og fagprofessionelle indsats omkring barnet. Barnets lov har imidlertid ikke et systematisk fokus på civilsamfundets aktører og de muligheder, de giver. Erfaringerne har foreløbig heller ikke vist, at der i praksis er udviklet et mere systematisk samspil mellem kommunale indsatser og civilsamfundets tilbud.

Dermed risikerer man ikke at udnytte potentialet i at kombinere den offentlige forvaltnings ansvar og indsatser med civilsamfundets muligheder for at tilbyde børnene stærke relationer, fællesskaber og fleksible støttemuligheder. Et stærkere og mere systematisk samspil bør derfor være en del af en mere helhedsorienteret indsats omkring børn i udsatte positioner.

ANBEFALINGER OM SAMSPIL MED CIVILSAMFUNDET

1. Barnets lov bør systematisk inddrage civilsamfundet i løsningerne, så samarbejdet styrkes.
2. Der skal skabes en helhedsorienteret indsats, hvor tilbud fra civilsamfundet komplementerer indsatser fra den offentlige forvaltning.

8. Behov for bedre ungestøtte og styrket kvalitet i anbringelser

Barnets lov var som bekendt en del af den større rammeaftale Børnene Først fra maj 2021, som også indeholdt aftaler om andre vigtige initiativer, der skulle bygges ind i Barnets lov eller realiseres sideløbende. Det gælder især aftaler om en nytænkning af ungestøtten (tidligere "efterværn") og om initiativer, der kan sikre bedre kvalitet i anbringelser på børne- og ungehjem. Disse aftaler er desværre ikke blevet fulgt op.

8.1. Kvalitet udfordrer fortsat

Kvaliteten på børne- og ungehjem er på mange måder høj, men en anbringelse er alligevel belastende, og efter en anbringelse har børnene ofte mange sårbarheder og usikkerheder, som gør deres liv vanskeligt. Der er derfor til stadighed grund til at gennemtænke, hvordan man kan gøre anbringelsen bedre og give børnene den bedst mulige hverdag og et stærkt afsæt til deres liv efter anbringelsen.

8.2. De svære overgange

Overgangen fra barn til voksen er vanskelig for unge i udsatte positioner. Vi har en omfattende viden om, at unge, der har været anbragt eller har fået støtte efter den sociale børnelovgivning (nu Barnets lov), er særligt sårbare, når de skal ud at stå på egne ben. De ender ofte i ingenmandsland mellem de mange usammenhængende systemer, de skal have hjælp fra, hvis de har problemer.

Erfaringerne er foreløbig, at Barnets lov ikke ændrer på disse forhold. Der er derfor al mulig grund til at realisere aftalen om helt at nytænke støtten til disse unge og at gøre det ud fra en vidtgående målsætning om at etablere en sammenhængende indsats, blandt andet med mulighed for at bevare kontakten til kendte voksne og miljøer tilknyttet anbringelsesperioden også efter anbringelsen. De unge har som jævnaldrende jo stort behov for kontinuitet i deres relationer – uanset om relationerne er biologiske eller opstået som et led i en foranstaltning.

Problemerne forstærkes af, at nogle kommuner ikke overholder lovens § 111 om, at der senest seks måneder før ophør af en anbringelse skal træffes afgørelse om ungestøtte. Det kan medføre, at de unge slet ikke får tilbuddet, eller at de får det sent, og at det kan skabe unødvendig usikkerhed i deres liv.

ANBEFALINGER OM BEDRE UNGESTØTTE

1. Aftalerne om at nytænke ungestøtten og styrke kvaliteten på børne- og ungehjem skal følges op med konkret handling.
2. Kommunerne skal konsekvent efterleve reglerne om ungestøtte (§ 111).

9. Adoption uden samtykke (tvangsadoption) udfordrer

Efter Barnets lov er der sket en praksisændring vedr. tvangsadoption. Der er kommet markant flere af dem, og muligheden skal overvejes i langt flere tilfælde. Det har alvorlige konsekvenser. En del forældre er meget skræmt af muligheden, ikke mindst fordi loven kræver, at spørgsmålet skal tages op i mange situationer, så det igen og igen er på dagsordenen. Det er især et problem for gravide kvinder, der ved, at de kan have svært ved at klare forældrerollen efter fødslen.

Det kan belaste graviditeten meget. I værste fald medfører det, at nogle forældre eller kommende forældre undlader at kontakte kommunen for støtte, hvis de frygter en tvangsadoption.

9.1. "Lukkede" adoptioner uden samtykke og muligheden for fortsat kontakt

Barnets lov ændrede ikke ved, at adoptioner uden samtykke (tvangsadoptioner) i Danmark som udgangspunkt gennemføres som "lukkede", hvor kontakten til barnets biologiske forældre, søskende og øvrige familie som hovedregel ophører.

Denne praksis kan være på kant med Menneskerettighedskonventionens beskyttelse af retten til familieliv. Domstolene har i flere tilfælde hjemvist sager til fornyet behandling, blandt andet fordi afgørelser om samvær og kontakt efter adoptionen ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for de krav, der følger af Menneskerettighedskonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis.

Det er en uhensigtsmæssig praksis, som skaber usikkerhed for de berørte familier og rejser retssikkerhedsmæssige spørgsmål, når domstolene fra sag til sag må gribe ind og hjemvise sager til fornyet behandling.

9.2. Manglende støtte til biologiske forældre

Erfaringen er også, at der ikke er nogen støtte til de biologiske forældre, når deres børn tvangsadopteres. Forældrene efterlades alene med den krise og de traumer, som beslutningen skaber. Det er en meget hård skæbne for de pågældende, og det understreger for alle andre forældre, hvor barsk en tvangsadoption er. Det er også med til at skabe frygt.

En konsekvens af den nye praksis er, at forældrene arbejder endnu mere imod tvangsadoption, fordi de ved, at de og resten af den biologiske familie kan blive afskåret helt fra barnet. Foruden tydeligere vejledning om en retssikker praksis efterspørges derfor andre regler om kontakt og/eller samvær efter en adoption. Det kan måske gøre nogle af situationerne mindre fastlåste.

ANBEFALINGER OM REGLERNE FOR ADOPTION UDEN SAMTYKKE

1. Danmark skal justere reglerne om tvangsadoption og sikre tydeligere handlingsanvisninger i overensstemmelse med Menneskerettighedskonventionen.
2. Forældreansvarsloven skal ændres, så muligheden for samvær og kontakt med den biologiske familie efter adoption styrkes (§ 20 a).